

Рецензія
на освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки» для
здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі
знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні
науки

Підготовка нової редакції освітньо-наукової програми для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка; спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки; кваліфікація: доктор філософії у галузі знань Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки) зумовлена чинниками, які виявилися у процесі реалізації цієї ОНП (навчального плану, розробки робочих програм навчальних дисциплін та проведення практичної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) протягом 2016-2021 років.

Аналіз оновленої ОНП довів, що її розробники врахували не тільки останні рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а й експертної групи та галузевої експертної ради під час акредитації у 2020 р. Науковці НАПН України добре знайомі зі змістом цієї освітньо-наукової програми, адже інституції академії виступають в якості роботодавців для її випускників.

Серед змін, які відбулись у ОНП та навчальному плані, слід відзначити:

- уточнення загальної інформації про освітньо-наукову програму;
- оновлення назв окремих освітніх компонентів та оптимізації їх структури відповідно до сучасного стану галузі і спеціальності (наприклад, у блок обов'язкових компонентів ОНП введено навчальну дисципліну «Педагогіка і психологія викладання у вищій школі» та інше);
- перерозподіл кредитів між освітніми компонентами для посилення теоретично-методологічної складової викладацької діяльності.

Зазначені зміни не порушили цілісність та логіку побудови ОНП. Її зміст повністю ураховує запити й інтереси всіх суб'єктів підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, а саме:

аспірантів, викладачів, стейкхолдерів, що свідчить про високу конкурентоспроможність як самої ОНП, так і її випускників.

Відтак, вважаю, що ОНП, яка рецензується, здатна забезпечити сучасну освітньо-наукову підготовку дослідників з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки із глибинним науковим, аналітичним, дослідницьким, організаторським потенціалом задля успішної професійної самореалізації та здійснення наукових проектів та досліджень.

Отже, спрямованість змісту ОНП на досягнення здобувачами необхідних програмних результатів навчання, дає усі підстави для її схвалення й запровадження в освітній процес Київського університету імені Бориса Грінченка.

Рецензент:

академік-секретар Відділення філософії освіти,
загальної та дошкільної педагогіки НАПН України,
доктор педагогічних наук, проф
есор, дійсний
член (академік НАПН країни)

С.О. Сисоєва

Власноручний підпис
стверджую
Начальник загального відділу
Національної академії педагогічних
наук України

Сисоєва С. О.

Сисоєва С. О.

Рецензія
на освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки»
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка,
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Аналіз нової редакції освітньо-наукової програми для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка; спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки; кваліфікація: доктор філософії у галузі знань Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки) довів цілісність та системність її структури, спрямованість на формування сучасних компетентностей майбутнього викладача - науковця. Зміст ОНП є чітко структурованим та включає: профіль, мету, характеристику програми, стиль та методику навчання, програмні компетентності (загальні, фахові), програмні результати навчання.

Слід зазначити, що ОНП розрахована на термін — 4 роки й передбачає 60 кредитів ЕКТС, при цьому освітня складова розрахована на три роки. Саме такий термін виконання освітньої складової програми забезпечує оволодіння здобувачами теоретичним і практичним матеріалом, уможливлює поетапність формування в них дослідницької компетентності, а також сприяє здійсненню постійного наукового супроводу аспірантів.

Позитивним є введення у зміст ОНП навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія викладання у вищій школі», що пов'язано із формуванням у майбутніх викладачів практичних навичок викладацької діяльності, умінь проєктувати освітній процес та його результати. Схвальним є також і наявність варіативної частини в ОНП. Їхня змістова наповненість дозволяє здобувачам освіти обирати ті блоки дисциплін, вивчення яких, спряє розширенню змістових контекстів досліджень відповідно тематики. Цікавим складником варіативних блоків є дисципліна під назвою «Науковий семінар».

Отже, ретельний аналіз освітньо-наукової програми для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка; спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки; кваліфікація: доктор філософії у галузі знань Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки) даєте підстави вважати її сучасною та актуальною, і такою, що може бути рекомендована до використання як регламентаційний документ у підготовці здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри теоретичної та
консультативної психології факультету
психології НПУ імені М.П. Драгоманова

Рецензія від роботодавця
на освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки»
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої
освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011
Освітні, педагогічні науки

Нова редакція освітньо-наукової програми для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка; спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки; кваліфікація: доктор філософії у галузі знань Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки) розрахована на термін — 4 роки й передбачає 60 кредитів ЕКТС.

Зважаючи на відсутність стандарту підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в описі ОНП та навчальному плані відображена логіка формування в них загальних та фахових компетентностей, а її зміст спрямований на розвиток наукового мислення, дослідницької самостійності майбутніх науковців. Також слід відзначити, що освітньо-наукова програма повністю відповідає усім сучасним нормативним вимогам МОН України щодо регламентації та організації освітнього процесу у вищій школі.

Доцільним є введення у зміст ОНП навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія викладання у вищій школі», що пов'язано із формуванням у майбутніх викладачів практичних навичок викладацької діяльності, умінь проєктувати освітній процес та його результати.

Аналіз змісту програми, дисциплін обов'язкової та вибіркової частин довів, що всі вони відібрані відповідно до логіки підготовки наукового дослідження й відбувають сучасні європейські та вітчизняні освітні стратегії, що пов'язані з її аксіологічними, компетентнісними вимірами та міждисциплінарною природою.

Зміст програми повністю ураховує запити та інтереси всіх суб'єктів підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, а саме: аспірантів, викладачів, роботодавців. Успішне виконання здобувачами ОНП уможливлює отримання ними високих освітніх та наукових результатів, сприяє досягненню конкурентоспроможності на ринку праці. Наукові установи системи НАПН України готові до працевлаштування випускників цієї ОНП.

Отже, аналіз освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки дає підстави вважати, що ОНП може бути рекомендована до використання як регламентаційний документ у підготовці здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Рецензент:

Директор Інституту педагогічної освіти
і освіти дорослих імені Івана Зязуна
НАПН України, доктор
педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України

Лариса ЛУК'ЯНОВА
Завідувач відділу кадрів
Інститут педагогічної освіти і
освіти дорослих імені
Івана Зязуна НАПН України

Рецензія від роботодавця

на освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Аналіз нової редакції освітньо-наукової програми для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка; спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки; кваліфікація: доктор філософії у галузі знань Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки) довів її цілісність та послідовність.

ОНП розрахована на термін — 4 роки й передбачає 60 кредитів ЕКТС, що відповідає сучасним нормативам підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. За рахунок перерозподілу кредитів у навчальному плані введено ОДФ_03 « Педагогіка і психологія викладання у вищий школі», оновлено зміст вибіркових блоків навчальних дисциплін..

В описі ОНП чітко відображена логіка формування у здобувачів загальних та фахових компетентностей, які відображають сутність та мету підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Адже, як відомо, на цьому рівні відсутні відповідні стандарти.

З позиції роботодавця слід зазначити, що зміст ОНП повністю ураховує запити й інтереси всіх суб'єктів підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, а саме: аспірантів, викладачів. Випускники цієї ОНП, за умови успішного її виконання та захисту дисертаційного дослідження, є конкуренто спроможними на ринку праці та здатні виконувати професійні завдання, здійснювати дослідницькі практики, вести наукову роботу. Національний університет біоресурсів і природокористування України готовий до працевлаштування випускників цієї ОНП.

Відтак, освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки дає підстави вважати, що ОНП відповідає сучасним вимогам до підготовки здобувачів такого

рівня, як ії опис, так і навчальний план містять усі необхідні структурні компоненти. Відтак, рецензована ОНП спрямована на досягнення здобувачами необхідних програмних результатів навчання і може бути рекомендована до використання як документ, який регламентує підготовку здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Рецензент:

завідувач кафедри вищої і
прикладної математики
Національного університету
біоресурсів і природокористування України,
доктор педагогічних наук, доцент

H.P.

Батечко Н.Г.

*Булис Євгенія
Ігоревна - заслужений вчитель*

Грибаш